

Christoph Wagner – Hand und Instrument

De medicus prof. dr. Christoph Wagner was van 1974 tot 1993 leider van het Instituut voor Muziekfysiologie van de Hochschule für Musik und Theater te Hannover. Eerder werkte hij als onderzoeker aan het Max-Planck-Instituut te Dortmund. Al die jaren deed hij wetenschappelijk onderzoek naar de mechanische en neurologische processen in de hand en de arm bij het musiceren in het algemeen en het pianospelen in het bijzonder. In het verleden schreef hij al eens een artikel over dit onderwerp voor het *Piano Bulletin*. Feit is dat zijn onderzoek zeer praktijkgericht is en de resultaten van directe invloed kunnen zijn op het lesgeven en studeren. Een van de studieonderwerpen van prof. Wagner was bijvoorbeeld het vergelijken van de fysiologie van de handen van leraren en die van hun studenten. Grofweg was het resultaat dat leerlingen die een bouw van de hand hadden die vergelijkbaar was met die van hun leraar de beste vorderingen maakten, terwijl bij sterk tegengestelde handen de studieresultaten ver achterbleven en blessures op de loer lagen. De conclusie is dan dat het moeilijk is je in de hand van je leerling in te leven als die fysiologisch erg van de jouwe verschilt en op grond daarvan de juiste adviezen te geven. Wagner ontwikkelde een methodiek om een handindex vast te stellen. Door zulke metingen zou theoretisch de juiste match tussen leraar en leerling kunnen worden gezocht.

Een ander onderzoeksgebied is de training en het studeren. In hoeverre zijn herhalingen effectief, dan wel schadelijk, en wat gebeurt er met de pianohand in de loop van de tijd? Tal van dergelijke fascinerende en wezenlijke vragen voor musici voor wie de hand het belangrijkste gereedschap is, werden door Wagner onderzocht en helder en toegankelijk beschreven.

Nadat prof Wagner met pensioen was gegaan had hij eindelijk tijd om zijn voornaamste onderzoeken in boekvorm te publiceren in een lijvig boek dat in 2005 door Breitkopf & Härtel werd uitgegeven. Het boek richt zich in de eerste plaats tot musici (concerterend, lesgevend en amateurs), maar ook tot ontwerpers van muziek-instrumenten, artsen, fysiotherapeuten en Feldenkreis-, Alexandertechniek- of Eutonieleraren. Hoewel het boek wetenschappelijk is, houdt Wagner rekening met zijn doelgroep: er wordt geen gespecialiseerde medische kennis verondersteld en dus kan iedere musicus er zijn voordeel mee doen.

Het 368 pagina's tellende boek is te veelomvattend om er in het kader van een korte boekbespreking verder inhoudelijk op in te gaan. Mogelijk kan dat in de toekomst gebeuren in de vorm van een hoofdartikel over het werk van Christoph Wagner.

CL

ISBN 3 7651 0376 4